

Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri

Cynllun Cydraddoldeb Strategol
Adroddiad Blynyddol 2021-22

Cynnwys

1. Cyflwyniad	2
2. Adnabod a Chasglu Gwybodaeth Berthnasol	4
3. Defnyddio'r Wybodaeth i gwrdd â'r Dyletswyddau Cyffredinol a'r rhai Penodol i Gymru	6
4. Beth a Gyflawnwyd	7
5. Hyfforddiant	23
6. Aseu Effaith Cydraddoldeb	23
7. Gwybodaeth Cyflogaeth	24

1. Cyflwyniad

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 wedi cyflwyno dyletswydd gyffredinol ar y sector cyhoeddus. Mae'n ofynnol ar awdurdodau cyhoeddus i roi sylw dyledus i'r angen i:

1. Gael gwared ar wahaniaethu, aflonyddu, erledigaeth ac unrhyw ymddygiad arall a waherddir gan y ddeddf.
2. Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal ymysg pobl sy'n meddu ar un o'r nodweddion sydd wedi'u diogelu a'r rhai nad ydynt.
3. Meithrin perthynas dda ymysg pobl sy'n meddu ar un o'r nodweddion sydd wedi'u diogelu a'r rhai nad ydynt.

Pwy a ddiogelir o dan y Ddeddf?

Mae'r ddeddf yn cyflwyno rhestr o nodweddion sydd i'w diogelu sy'n disodli amryw agweddau cydraddoldeb. Mae'r carfanau hynny i'w diogelu trwy gyfrwng dyletswydd gyffredinol a dyletswyddau penodol y Ddeddf.

Mae'r ddyletswydd gyffredinol yn ymwneud â'r nodweddion isod:

- Oedran
- Newid rhyw
- Rhyw
- Tras – gan gynnwys tarddiad ethnig / cenedlaethol, lliw a chenedl
- Anableddau
- Beichiogrwydd a mamolaeth
- Tueddfryd rhywiol
- Crefydd neu gred

Mae'n ymwneud â phriodasau a phartneriaethau sifil hefyd, ond dim ond ynglŷn â rhoi ystyriaeth briodol i'r angen i gael gwared ar anffafiaeth.

Dyletswyddau Penodol

Yn ychwanegol i'r ddyletswydd gyffredinol, mae Llywodraeth Cymru wedi cyflwyno dyletswyddau penodol i awdurdodau cyhoeddus yng Nghymru. Mae'r dyletswyddau penodol hyn wedi cael eu hamlinellu yn Neddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) Rheoliadau 2011.

Mae'r dyletswyddau penodol yng Nghymru yn ymdrin â:

- Amcanion
- Cynlluniau Cydraddoldeb Strategol
- Ymgysylltu
- Asesu effaith
- Gwybodaeth am gydraddoldeb
- Gwybodaeth am gyflogaeth
- Gwahaniaethau tâl

- Hyfforddiant staff
- Caffael
- Adrodd blynyddol
- Cyhoeddi
- Adroddiad Gweinidog Cymru
- Adolygu
- Hygyrchedd

Fe ddaeth y ddyletswydd gyffredinol yn ogystal â'r dyletswyddau cydraddoldeb penodol i Gymru i rym ar 6 Ebrill 2011. Mae'r adroddiad blynyddol hwn yn rhoi gwybod am y cynnydd a wnaeth yr Awdurdod o ran cydymffurfio â'r gofynion statudol hyn.

Roedd disgwyl i Gynllun Cydraddoldeb Strategol newydd Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri ar gyfer y cyfnod 2020-24 gael ei fabwysiadu'n ffurfiol gan yr Awdurdod ar 25ain o Fawrth 2020, ond roedd y llwyrglo cenedlaethol yn golygu bod yn rhaid i'r Awdurdod ganolbwyntio ei ymdrechion ar alluogi mwyafrif y staff i weithio gartref ar yr adeg honno, gan gefnogi staff allanol ar yr un pryd i gynorthwyo awdurdodau lleol i gydymffurfio â'r rheoliadau 'aros gartref' ar gyfer y cyhoedd.

Roedd yr oedi'n golygu na chafodd y Cynllun ei fabwysiadu'n ffurfiol gan Bwyllgor Perfformiad ac Adnoddau'r Awdurdod tan y 15fed o Orffennaf 2020.

2. Adnabod a Chasglu Gwybodaeth Berthnasol

Gwybodaeth Ystadegol

Mae'r Awdurdod wedi cyhoeddi data cyfrifiad 2011 ar gyfer trigolion y Parc Cenedlaethol ers tro ar ei wefan. Mae data ar gyfer y boblogaeth amcangyfrifedig o 25,702 wedi'i rannu'n gategoriâu amrywiol gan gynnwys proffiliau wardiau, gweithgaredd economaidd, statws tai, statws teuluol a sgiliau iaith Gymraeg. Mae data'r cyfrifiad yn rhoi darlun o fywyd o fewn cymunedau unigol o fewn y Parc Cenedlaethol yn ogystal â darparu gwybodaeth leol werthfawr. Fodd bynnag, mae'n bwysig nodi nad yw data'r cyfrifiad yn gallu darparu gwybodaeth am yr holl nodweddion gwarchoddedig.

Ni ryddhawyd canfyddiadau cychwynnol Cyfrifiad 2021 cyn diwedd blwyddyn ariannol 2021-22 fel y cynlluniwyd yn wreiddiol gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG). Ni ryddhawyd y set gyntaf o amcangyfrifon poblogaeth ac aelwydydd wedi'u talgrynnu fesul awdurdod lleol tan fis Mehefin 2022.

Er bod cyfanswm poblogaeth Cymru gyfan wedi cynyddu 44,000 (1.4%) i 3,107,500, gostyngodd poblogaeth Gwynedd a Chonwy. Yng Ngwynedd, gostyngodd maint y boblogaeth 3.7% o tua 121,900 yn 2011 i 117,400 yn 2021, ac yng Nghonwy, gostyngodd maint y boblogaeth 0.4, o tua 115,200 yn 2011 i 114,800 yn 2021. Hyd nes y rhyddheir setiau data manylach sy'n dangos ffigurau poblogaeth fesul ardal ward, nid yw'n bosibl cael union ffigurau ar gyfer poblogaeth y Parc Cenedlaethol ar hyn o bryd.

Mae'r SYG yn bwriadu rhyddhau crynodebau pwnc rhwng mis Hydref a mis Rhagfyr 2022. Bydd crynodebau pwnc yn cael eu cyhoeddi yn y drefn ganlynol:

- Demograffeg a mudo
- Hunaniaeth genedlaethol grwpiau ethnig, iaith a chrefydd
- Cyn-filwyr lluoedd arfog y DU
- Tai
- Y farchnad lafur a theithio i'r gwaith
- Cyfeiriadedd rhywiol a hunaniaeth rhywedd
- Addysg
- Iechyd, anabledd a gofal di-dâl

Y gobaith yw y bydd y crynodebau pwnc hyn yn darparu data mwy defnyddiol i alluogi dadansoddiad o'r newidiadau yn y boblogaeth leol dros y 10 mlynedd diwethaf. Yn bwysicach fyth yw cysylltu hyn â'r effaith a gafodd ar gyfle cyfartal, amddifadedd economaidd-gymdeithasol a'r effeithiau ar niferoedd siaradwyr Cymraeg yn ein cymunedau lleol. Fodd bynnag, mae'n debygol y bydd angen i ni aros nes bydd data ar lefel ward ar gyfer yr holl ffactorau unigol hyn yn cael eu rhyddhau, cyn y gellir dod i unrhyw gasgliadau defnyddiol.

Ar y 31ain o Fawrth 2021 daeth y Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol i rym yng Nghymru. Nod cyffredinol y ddyletswydd yw sicrhau canlyniadau gwell i'r rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.

I gefnogi gweithrediad y Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol, mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi adroddiad sy'n crynhoi'r dystiolaeth allweddol sy'n ymwneud â sut mae anfantais economaidd-gymdeithasol yn effeithio ar bobl Cymru. Mae'n canolbwyntio'n benodol ar sut mae'n effeithio ar y rheini â nodweddion gwarchoddedig yn ogystal â chymunedau o le a diddordeb. Mae'n amlygu'r croestoriadedd sy'n allweddol wrth archwilio amddifadedd economaidd-gymdeithasol ac yn crynhoi'r canlyniad o anghydraddoldebau allweddol y mae grwpiau penodol yn eu hwynebu. Mae'r adroddiad wedi'i strwythuro o dan chwe thema allweddol, sef addysg, gwaith, safonau byw, iechyd, cyfiawnder a chyfranogiad.

Mae'r data hwn yn ffynhonnell ddefnyddiol o dystiolaeth i ni wrth asesu effaith economaidd-gymdeithasol ein penderfyniadau strategol allweddol.

Gwybodaeth ac Ymgysylltu

Wrth i'r amrywiol gyfyngiadau Covid-19 barhau yn eu lle trwy gydol y flwyddyn, parhaodd yr Awdurdod i ddefnyddio amrywiol atebion ar-lein i alluogi cyfathrebu, ymgynghori ac ymgysylltu uniongyrchol, fel ein prif ddull o gysylltu.

Yn ystod 2021/22, parhaodd yr Awdurdod i ymgysylltu â chymunedau a rhanddeiliaid lleol trwy amrywiaeth o ddulliau, o ymgynghoriadau ysgrifenedig traddodiadol a holiaduron ar-lein i weminarau a chyfarfodydd a gweithdai ar-lein. Pan roedd y cyfyngiadau'n caniatáu, cynhaliwyd digwyddiadau ymgynghori personol mewn mannau wedi'u diogelu rhag Covid.

Tra bod Fforwm Eryri, y Grŵp Cyswllt Amaethyddol Blynyddol, Fforymau Mynediad Gogledd a De i enwi dim ond rhai, wedi parhau i gael eu cynnal yn rhithiol, mae trafodaethau ar sut i symud ymlaen yn y dyfodol wedi dechrau. Yr hyn sydd wedi dod yn amlwg yw bod llawer yn gweld manteision mawr i gynnal cyfarfodydd ar-lein ac yn dymuno parhau, tra bod eraill yn gweld anfanteision o beidio â chyfarfod yn bersonol a dymuniad i aildechrau cyfarfodydd wyneb yn wyneb. Yn ystod y flwyddyn i ddod bydd rhai cyfarfodydd personol yn aildechrau, bydd rhai cyfarfodydd yn defnyddio datrysiadau hybrid tra bydd rhai yn aros yn gyfan gwbl ar-lein.

Y tu allan i'r ymgynghoriadau uniongyrchol arferol ar fusnes yr Awdurdod sydd wedi'u cynnal eleni, mae ymgysylltu ac ymgynghori hefyd wedi digwydd gyda chymunedau lleol i alluogi i wybodaeth gael ei rhannu ac i roi cyfle i bobl roi eu barn ar yr heriau niferus mae Awdurdod y Parc Cenedlaethol a'r cymunedau wedi wynebu oherwydd y cynnydd yn nifer yr ymwelwyr.

3. Defnyddio'r Wybodaeth i gwrdd â'r Dyletswyddau Cyffredinol a'r rhai Penodol i Gymru

Er bod pob partner wedi ymrwymo i'r 7 amcan lefel uchaf, mae Rhwydwaith Cydraddoldeb Sector Gyhoeddus Gogledd Cymru wedi cytuno y dylai pawb gael yr hyblygrwydd i ddewis cyfrannu tuag at y meysydd gweithredu sy'n faes blaenoriaeth iddynt hwy yn unig ac sy'n seiliedig ar y gwasanaeth a ddarperir ganddynt.

Y 7 Amcan Cydraddoldeb ar gyfer Gogledd Cymru a fabwysiadwyd yw:

1. Bydd canlyniadau o ran cyrhaeddiad **addysgol** a llesiant mewn ysgolion yn gwella.
2. Byddwn yn cymryd camau i sicrhau ein bod yn **gyflogwr teg** ac yn lleihau unrhyw fylchau mewn cyflogau.
3. Byddwn yn cymryd camau i wella **safonau byw** pobl sydd a gwahanol nodweddion a ddiogelir.
4. Byddwn yn gwella canlyniadau **iechyd, llesiant a gofal cymdeithasol**.
5. Byddwn yn gwella **diogelwch personol a mynediad at gyfiawnder**.
6. Byddwn yn cynyddu mynediad at **gyfranogiad** er mwyn gwella amrywiaeth ein **penderfyniadau**.
7. Byddwn yn datblygu ein gwybodaeth a'n dealltwriaeth o'r **ddyletswydd gymdeithasol-economaidd** (pan fydd canllawiau ar gael) i nodi'r prif feysydd effaith i fynd i'r afael â hwy o dan y ddyletswydd.

Yn ychwanegol, mae'r Awdurdod hwn gydag Amcan Cydraddoldeb ychwanegol:

8. Byddwn yn gwneud gwaith pellach i sicrhau bod **cydraddoldeb yn cael ei brif ffrydio** i waith yr Awdurdod.

Yn sgil swyddogaeth a dyletswyddau penodol Awdurdod y Parc Cenedlaethol, ychydig iawn, os unrhyw ddylanwad sydd gennym ar rai o'r amcanion a'r meysydd gweithredu hyn. Fodd bynnag, mae'n bosib gwneud cyfraniadau cadarnhaol trwy gyfrwng meysydd gwaith unigol, a fydd yn cyfrannu tuag at gyflawni canlyniadau ar draws Gogledd Cymru.

4. Beth a Gyflawnwyd

Amcan: Byddwn yn cymryd camau i sicrhau ein bod yn **gyflogwr teg** ac yn lleihau unrhyw fylchau mewn cyflogau.

Meysydd Gweithredu:

Prosiect / Menter / Gweithred	Sut mae hyn yn cyfrannu?	Nodweddion a Ddiogelir	Swyddog Arweiniol
Asesu, gwerthuso, monitro a chymryd y camau sydd ar gael i ymateb i'r data ar y bwch tâl rhyw yn flynyddol.	Bydd y data a gasglwyd yn llywio unrhyw newidiadau i'r Polisi Recriwtio yn y dyfodol.	Rhyw	Pennaeth Adnoddau Dynol

Adroddiad Diweddarau 2021/22:

Sefydlodd data ar gyfer 31.03.2012 y llinell sylfaen a oedd yn seiliedig ar gyfraddau canolrif yr awr, megis:

	Dynion	Merched	Holl Staff	Bwlch Tâl Merched / Holl Staff	Bwlch Tâl Merched / Dynion
Llawn Amser	£13.61	£12.77	£12.77	Dim	Dim
Rhan Amser	£8.00	£8.00	£8.00	Dim	Dim
Holl Staff	£12.77	£8.72	£9.91	£1.19	£4.05

Mae'r data ar gyfer 31.03.2021 wedi'i osod islaw:

	Dynion	Merched	Holl Staff	Bwlch Tâl Merched / Holl Staff	Bwlch Tâl Merched / Dynion
Llawn Amser	£14.38	£14.38	£14.38	Dim	Dim
Rhan Amser	£9.81	£10.21	£10.21	Dim	Dim
Holl Staff	£14.38	£12.69	£12.69	Dim	£1.69

Mae data ar gyfer 31.03.2022 wedi'i osod islaw:

	Dynion	Merched	Holl Staff	Bwlch Tâl Merched / Holl Staff	Bwlch Tâl Merched / Dynion
Llawn Amser	£16.01	£15.53	£15.81	0.28c	0.48c
Rhan Amser	£11.81	£11.61	£11.65	0.04c	0.20c
Holl Staff	£15.30	£13.67	£14.42	0.75c	£1.63

Mae'r ffigurau uchod wedi'u cyfrifo gan ddefnyddio'r ffigurw CANOLRIF (MEDIAN).

Mae Canllawiau ACAS ar Reoli Adrodd ar Dâl Rhyw yn nodi y gellir gwneud cyfrifiadau gan ddefnyddio dau fath o gyfartaledd:

- Mae cyfartaledd cymedrig yn cynnwys adio'r holl rifau a rhannu'r canlyniad â faint o rifau oedd ar y rhestr.
- Mae cyfartaledd canolrif yn cynnwys rhestru'r holl rifau mewn trefn rifiadol. Os oes odrif o ganlyniadau, y cyfartaledd canolrifol yw'r rhif canol. Os oes eilrif o ganlyniadau, y canolrif fydd cymedr y ddau rif canolog.

Mae defnyddio'r ddau fath gwahanol hyn o gyfartaledd yn ddefnyddiol i roi trosolwg mwy cytbwys o fwch cyflog cyffredinol cyflogwr:

- Mae cyfartaleddau cymedrig yn ddefnyddiol oherwydd eu bod yn gosod yr un gwerth ar bob rhif y maent yn ei ddefnyddio, gan roi arwydd cyffredinol da o'r bwch cyflog rhwng y rhywiau, ond gall gyfraddau tâl neu fonysau mawr neu fach iawn dra arglwyddiaethu dros bethau ac ystumio'r ateb. Er enghraifft, gall cyfartaleddau cymedrig fod yn ddefnyddiol mewn sefydliad lle mae mwyafrif helaeth y tâl bonws yn cael ei dderbyn gan nifer fach o aelodau bwrdd.
- Mae cyfartaleddau canolrif yn ddefnyddiol i nodi beth yw'r sefyllfa 'nodweddiadol' h.y. yng nghanol y sefydliad ac nid ydynt yn cael eu hystumio gan gyfraddau tâl mawr neu fach iawn o fonysau. Fodd bynnag, mae hyn yn golygu na fydd pob mater bwch cyflog rhwng y rhywiau yn cael ei godi. Er enghraifft, gallai cyfartaledd canolrif ddangos gwell arwydd o fwch cyflog 'canol y ffordd' mewn clwb chwaraeon gyda chyfartaledd cymedrig wedi'i ystumio gan chwaraewyr â chyflog uchel iawn ac aelodau bwrdd, ond gallai hefyd fethu â chodi mor effeithiol lle. Mae'r materion bwch cyflog yn fwyaf amlwg ymhlith y gweithwyr ar y cyflog isaf neu'r cyflog uchaf.

Isod mae'r data a gyfrifir ar gyfartaleddau CYMEDRIG (MEAN)

Am y flwyddyn a ddaeth i ben 31.03.21, y gyfradd gyflog gymedrig fesul awr i bob dyn yw £15.08 a'r gyfradd gyflog gymedrig fesul awr i bob merch yw £13.22. Mae hyn yn rhoi bwch cyflog o 12.3%.

Am y flwyddyn a ddaeth i ben 31.03.22, y gyfradd gyflog gymedrig fesul awr i bob dyn yw £15.14 a'r gyfradd gyflog gymedrig yr awr i bob merch yw £13.68. Mae hyn yn rhoi bwch cyflog o 9.6%.

Prosiect / Menter / Gweithred	Sut mae hyn yn cyfrannu?	Nodweddion a Ddiogelir	Swyddog Arweiniol
Cyflwyno polisi a / neu ganllawiau ar weithio hyblyg.	Bydd polisi teg ac effeithiol yn gallu mynd i'r afael ag unrhyw rwystrau mae rhai pobl gyda nodweddion a ddiogelir yn eu hwynebu wrth geisio cael mynediad at ac er mwyn aros yn y gwaith.	Pawb	Pennaeth Adnoddau Dynol
<u>Adroddiad Diweddar 2021/22:</u> Mae'r Pennaeth Adnoddau Dynol yn arwain ar adolygiad cyffredinol o arferion a pholisïau gweithio hyblyg yr Awdurdod i gynnwys trefniadau gweithio Hybrid wrth symud ymlaen. Unwaith y bydd yr ymgynghoriad wedi dod i ben gyda'r staff a'r undebau bydd polisi newydd yn cael ei lunio.			
Mi fyddwn yn cyhoeddi data perthnasol ar gyflogaeth a hyfforddiant mewn taenlen data agored ar ein gwefan yn flynyddol.	Bydd y data yn gallu dangos pa gynnydd a wnaed. Mae taenlen data agored yn galluogi mwy o rwyddineb wrth gymharu â meincnodi gyda chyrrff cyhoeddus eraill.	Pawb - fodd bynnag mae data cyflogaeth yn anghyflawn ar gyfer yr holl nodweddion a ddiogelir, a lle maent ar gael, efallai na fyddant yn cael eu cyhoeddi oherwydd y niferoedd bychan.	Pennaeth Adnoddau Dynol & Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer
<u>Adroddiad Diweddar 2021/22:</u> Cwblhawyd. Crëwyd a chyhoeddwyd taenlen ffynhonnell data agored sy'n cynnwys yr holl ddata cyflogaeth berthnasol ar gyfer 2021/22.			
Gweithredu rhaglen o hyfforddiant cydraddoldeb.	Asesu'r anghenion hyfforddi a threfnu hyfforddiant fel sy'n briodol.	Pawb	Pennaeth Adnoddau Dynol & Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer
<u>Adroddiad Diweddar 2021/22:</u> Mae modiwlau hyfforddiant cydraddoldeb ar gael trwy ELMS (System Rheoli Dysgu Electronig), platfform a ddefnyddir ar draws y Parciau Cenedlaethol. Gweler manylion pellach o dan Adran 5.			

Prosiect / Menter / Gweithred	Sut mae hyn yn cyfrannu?	Nodweddion a Ddiogelir	Swyddog Arweiniol
Adolygu'r opsiynau ar gyfer ffurflenni cais am swyddi sydd ar gael ar wefan yr Awdurdod, gan sicrhau eu bod yn cyrraedd safonau hygrychedd.	Bydd hyn yn sicrhau na fydd unrhyw rwystrau i bobl anabl i ymgeisio am swyddi.	Pobl anabl	Pennaeth Adnoddau Dynol
<u>Adroddiad Diweddar 2021/22:</u> Mae'r Awdurdod yn defnyddio system Webrecruit, sy'n galluogi pobl i gyflwyno eu ceisiadau am swyddi yn uniongyrchol ar-lein. Bydd newidiadau a gwelliannau i'r system bresennol yn cael eu rhoi ar waith ym mlwyddyn ariannol 2022/23 i sicrhau bod y system yn cyrraedd safonau hygrychedd.			
Cyflwyno polisi a / neu ganllawiau sy'n rhoi cymorth i staff sy'n mynd trwy'r darfyddiad (menopôs).	Cefnogir lles y staff a effeithir arnynt yn uniongyrchol.	Pawb, yn arbennig rhyw	Pennaeth Adnoddau Dynol
<u>Adroddiad Diweddar 2021/22:</u> Dim cynnydd wedi'i wneud yn ystod 2021/22 gan fod y swydd Pennaeth Adnoddau Dynol wedi bod yn wag am 12 mis o fis Mehefin 2021. Bydd y Pennaeth Adnoddau Dynol newydd a benodwyd ym mis Mehefin 2022 yn adolygu'r cam gweithredu hwn yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23.			
Cyflwyno polisi a / neu ganllawiau sy'n rhoi cymorth i staff sy'n profi camdriniaeth ddomestig.	Yn cefnogi lles y staff yr effeithir arnynt yn uniongyrchol.	Pawb	Pennaeth Adnoddau Dynol
<u>Adroddiad Diweddar 2021/22:</u> Dim cynnydd wedi'i wneud yn ystod 2021/22 gan fod y swydd Pennaeth Adnoddau Dynol wedi bod yn wag am 12 mis o fis Mehefin 2021. Bydd y Pennaeth Adnoddau Dynol newydd a benodwyd ym mis Mehefin 2022 yn adolygu'r cam gweithredu hwn yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23.			

Amcan: Byddwn yn cymryd camau i wella **safonau byw** pobl sydd a gwahanol nodweddion gwarchoddedig.

Maes Gweithredu:

Prosiect / Menter / Gweithred	Sut mae hyn yn cyfrannu?	Nodweddion a Ddiogelir	Swyddog Arweiniol
Sicrhau bod Aseidiadau Effaith Cydraddoldeb yn cael eu cynnal ar bob polisi, cynllun neu brosiect newydd neu ddiwygiedig, ac y cymerir camau priodol i ymateb i unrhyw effeithiau negyddol a nodir.	Bydd aseidiadau effeithiol yn sicrhau fod yr holl bolisiâu a chynlluniau yn deg. Bydd aseidiadau yn sicrhau fod pob prosiect newydd yn rhoi ystyriaeth i faterion hygyrchedd o'r cychwyn cyntaf.	Pawb	Penaethiaid Gwasanaeth, Rheolwyr Prosiectau a Swyddogion sy'n arwain.
<p>Adroddiad Diweddar 2021/22: Mae'r holl Strategaethau, Cynlluniau a Pholisïau newydd neu ddiwygiedig wedi cael Sgriniad Aseiad Effaith Cydraddoldeb yn ystod 2020/21. Mae aseidiadau llawn wedi'u cynnal ar yr holl Strategaethau, Cynlluniau a Pholisïau sydd â'r potensial i gael effaith negyddol ac anghymesur ar bobl â nodweddion gwarchoddedig, ac os yw'n briodol mae mesurau lliniaru wedi'u nodi a'u rhoi ar waith.</p>			
Sicrhau fod pob digwyddiad a gweithgaredd a drefnir gan yr Awdurdod ar gyfer y cyhoedd yn gynhwysol a bod aseiad hygyrchedd wedi cael ei wneud.	Bydd hyn yn sicrhau cyn belled â phosib na fydd unrhyw rwystrau rhag cymryd rhan.	Pawb	Trefnwyr digwyddiadau
<p>Adroddiad Diweddar 2021/22: Roedd cyfyngiadau Covid-19 yn dal mewn grym ar wahanol adegau yn ystod y flwyddyn, felly fe olygai mai ychydig iawn o ddigwyddiadau wyneb yn wyneb sydd wedi digwydd. O'r llond llaw o ddigwyddiadau allanol (e.e., teithiau cerdded, ioga mewn coetir ac ati) cawsant eu hasesu'n llawn ar gyfer hygyrchedd ar yr un pryd ag y cynhaliwyd yr aseiad risg cynhwysfawr, er mwyn sicrhau bod yr holl gyfranogwyr a oedd am gymryd rhan yn gallu gwneud hynny'n ddiogel.</p> <p>Roedd digwyddiadau cyhoeddus ar-lein yn cynnwys cyfleusterau cyfieithu i alluogi pobl nad ydynt yn siarad Cymraeg i gymryd rhan yn llawn a deall cyfraniad pawb.</p> <p>Mae'r holl ddeunyddiau cyhoeddusurwydd a hyrwyddo, gwahoddiadau ac ati yn gwbl ddwyieithog bob amser.</p>			

Prosiect / Menter / Gweithred	Sut mae hyn yn cyfrannu?	Nodweddion a Ddiogelir	Swyddog Arweiniol
Cynyddu'r cyflenwad o dai fforddiadwy trwy bolisiau effeithiol yng NghDLI Eryri a'r Canllaw Cynllunio Atodol ar Dai Fforddiadwy.	Mae argaeledd tai fforddiadwy yn bwysig i gefnogi'r gymuned leol.	Pawb	Cyfarwyddwr Cynllunio & Rheolwr Cynllunio
<p><u>Adroddiad Diweddarau 2021/22:</u> Mabwysiadwyd Canllaw Cynllunio Atodol yr Awdurdod ar Dai Fforddiadwy gan y Pwyllgor Cynllunio a Mynediad ar 22ain o Ionawr 2020. Cyhoeddwyd dogfen ganllaw cynllunio atodol ddiwygiedig, 'Cynllunio a'r Iaith Gymraeg' ar wefan yr Awdurdod yn ystod Gorffennaf 2021.</p> <p>Yn ystod 2021/22, rhoddwyd caniatâd cynllunio ar gyfer 1 tŷ fforddiadwy newydd.</p>			
Sicrhau mewnbwn gan gynrychiolwyr o grwpiau sydd â nodweddion a ddiogelir yn gynnar yn y broses, wrth ddylunio adeiladau newydd neu adnewyddu adeiladau presennol.	Sicrhau fod adeiladau'r Awdurdod yn hygyrch i bawb.	Pobl Anabl	Pennaeth Eiddo a Phenaethiaid Gwasanaeth perthnasol
<p><u>Adroddiad Diweddarau 2021/22:</u> Nid godwyd unrhyw adeiladau newydd ac ni wnaed unrhyw waith adnewyddu sylweddol ar unrhyw adeiladau'r Awdurdod yn ystod 2021-22.</p>			

Amcan: Byddwn yn gwella canlyniadau **iechyd, llesiant a gofal cymdeithasol.**

Maes Gweithredu:

Prosiect / Menter / Gweithred	Sut mae hyn yn cyfrannu?	Nodweddion a Ddiogelir	Swyddog Arweiniol
Sicrhau fod y grŵp Iechyd a Lles Staff sydd wedi ei sefydlu yn ddiweddar, yn cyflawni gweithrediadau / newidiadau cadarnhaol i gefnogi staff.	Bydd gweithrediadau cadarnhaol yn cefnogi iechyd a llesiant staff.	Pawb	Pennaeth Adnoddau Dynol
<p>Adroddiad Diweddar 2021/22: Gwnaethpwyd penderfyniad i sefydlu'r grŵp hwn yn gynnar yn 2020, ond oherwydd pandemig Covid-19 ni chyfarfu'r grŵp byth yn ffurfiol, wrth i flaenoriaethau eraill gymryd drosodd. Ni wnaed unrhyw gynnydd yn ystod 2021/22 gan fod y swydd Pennaeth Adnoddau Dynol sy'n swydd llawn amser wedi bod yn wag ers 12 mis o fis Mehefin 2021. Bydd y Pennaeth Adnoddau Dynol newydd a benodwyd ym mis Mehefin 2022 yn adolygu'r cam gweithredu hwn yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23.</p>			
Fel rhan o'r gwaith o gyflawni'r canlyniadau a adnabyddir o fewn Cynllun Eryri; i weithio gydag amryw o bartneriaid a Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus i dreialu o leiaf 1 cynllun rhagnodi cymdeithasol.	Mi fydd cynllun rhagnodi cymdeithasol yn cael effaith gadarnhaol uniongyrchol ar y cyfranogwyr.	Pawb, ond pobl anabl yn benodol.	Swyddogion arweiniol a nodir yn y Cynllun.
<p>Adroddiad Diweddar 2021/22: Dyddiau Mercher Llesiant: Prosiect peilot oedd hwn i gynnig cyfle i'r cyhoedd archwilio'r buddion lles y mae gweithgareddau fel ioga a cherdded gyda thywysydd myfyrdodau yn eu cynnig pan gaiff ei wneud yn yr awyr agored. Roedd y sesiynau ar gael i unrhyw un am ddim. Mae'r digwyddiadau hyn yn cael eu hysbysebu ar y cyfryngau cymdeithasol, a thrwy feddygfeydd meddygon teulu gyda'n cysylltiadau trwy'r is-grŵp Iechyd Gwyrdd a drefnir gan BIBC. Yr unig gost o gynnal y gweithgareddau hyn oedd talu'r hwyluswyr.</p> <p>Bu'r peilot yn llwyddiannus, a bydd y cynllun yn cael ei ddatblygu ymhellach dros y flwyddyn i ddod.</p>			

Prosiect / Menter / Gweithred	Sut mae hyn yn cyfrannu?	Nodweddion a Ddiogelir	Swyddog Arweiniol
Fel rhan o'r gwaith i gyflawni'r canlyniadau a adnabyddir o fewn Cynllun Eryri; hyrwyddo a galluogi amryw o weithgareddau gan gynnwys cyfleoedd gwirfoddoli, a fydd yn gwella llesiant pobl.	Bydd cynyddu'r cyfleoedd ar gael a'u hyrwyddo'n eang, yn rhoi fwy o gyfleoedd i drigolion y Parc Cenedlaethol i wella eu hiechyd a'u llesiant.	Pawb	Swyddogion arweiniol a nodir yn y Cynllun.
<p>Adroddiad Diweddarau 2021/22:</p> <p>Mae rhaglenni gwirfoddoli amrywiol yr Awdurdod yn parhau i dyfu. Yn ystod y flwyddyn, bu 73 o wirfoddolwyr Caru Eryri yn gweithio 134 o ddiwrnodau gwirfoddol tra bu 32 o Wardeniaid Gwirfoddol Yr Wyddfa yn gweithio 284 o ddiwrnodau gwirfoddol. Yn ogystal, roedd gan Bartneriaeth Tirweddau'r Carneddau dros 176 o wirfoddolwyr unigryw yn cymryd rhan mewn dros 210 o ddiwrnodau gwirfoddoli, ynghyd â 26 o ddigwyddiadau personol, 26 o drafodaethau ar-lein a 6 diwrnod ymgysylltu ag ysgolion lleol.</p> <p>Yn ystod haf 2021, cynhaliwyd cwpl o ddiwrnodau gwirfoddoli ar gyfer grwpiau Dug Caeredin drwy'r Cyngor Astudiaethau Maes (CAM). Roedd hyn yn cynnwys grŵp o 11 o fyfyrwyr a ddaeth i helpu i dynnu Jac y Neidiwr ar safle ger afon Glaslyn yn Llanfrothen, a 22 o fyfyrwyr eraill a gliriodd y coetir o goed celyn ifanc yng Nghoed Hafod, Llanrwst. Trwy weithio gyda CAM, y gobaith yw y gellir datblygu nifer y diwrnodau cadwraeth gwirfoddolwyr ymhellach dros y blynyddoedd i ddod.</p> <p>Mae'r Awdurdod hefyd yn weithgar iawn yn cynnal Digwyddiadau Gwirfoddoli Corfforaethol, sydd dros y flwyddyn wedi cynnwys diwrnodau yn gwirfoddoli i blannu coed, cael gwared ar lasbrennau conwydd a rheoli rhywogaethau ymledol. Mae hwn yn faes gwaith cynyddol a fydd yn cael ei ddatblygu ymhellach dros y flwyddyn i ddod.</p>			
Fel rhan o'r gwaith i gyflawni'r canlyniadau a nodir yng Nghynllun Eryri; creu cynllun a chanolbwyntio adnoddau ar hyrwyddo, datblygu a chynnal llwybrau pellter hir sydd wedi'u ddiffinio'n glir, llwybrau hygyrch, llwybrau aml-	Mae rhwydwaith o lwybrau sydd wedi eu cynnal a chadw'n dda ar draws y Parc Cenedlaethol, gyda'u haddasrwydd yn hawdd i'w hadnabod, yn cynyddu'r cyfleoedd i drigolion y Parc Cenedlaethol i wella eu hiechyd a llesiant.	Pawb	Swyddogion arweiniol a nodir yn y Cynllun.

<p>ddefnydd (yn arbennig llwybrau beicio a llwybrau beicio mynydd), llwybrau a hyrwyddir a llwybrau cyswllt rhwng trefi a phentrefi.</p>			
<p>Adroddiad Diweddar 2021/22: Mae Strategaeth Hamdden yr Awdurdod ar ffurf drafft ar hyn o bryd a'r gobraith yw y caiff ei mabwysiadu yn y flwyddyn i ddod. Mae Fforymau Mynediad y Gogledd a'r De ill dau, wedi cael mewnbwn uniongyrchol i ddatblygiad y Strategaeth, sydd ynghyd â Chynlluniau Gwella Hawliau Tramwy Cyngor Gwynedd a Chonwy, yn mynd i ddarparu map ffordd o welliannau dros y blynyddoedd i ddod.</p> <p>Mae gwaith hefyd wedi dechrau ar gwmpasu Llwybrau Teithio Llesol / Hamdden ychwanegol mewn partneriaeth â Thrafnidiaeth Cymru. Mae'r gwaith hwn yn rhan o'r Strategaeth Parcio a Thrafnidiaeth sy'n un o strategaethau pwysicaf Partneriaeth Yr Wyddfa.</p>			
<p>Fel rhan o'r gwaith i gyflawni'r canlyniadau a nodir yng Nghynllun Eryri; sicrhau bod gwaith Hawliau Tramwy yn cael ei flaenoriaethu'n effeithiol a bod cyfrifoldebau a safonau yn eglur, gyda APCE yn canolbwyntio ei adnoddau ar lwybrau aml-ddefnyddwyr a llwybrau'r ucheldir.</p>	<p>Bydd rhwydwaith o lwybrau sydd wedi eu cynnal a'u cadw'n dda ar draws y Parc Cenedlaethol, gyda'u haddasrwydd yn hawdd i'w hadnabod, yn cynyddu'r cyfleoedd i drigolion y Parc Cenedlaethol i wella eu hiechyd a'u llesiant.</p>	<p>Pawb</p>	<p>Swyddogion arweiniol a nodir yn y Cynllun.</p>
<p>Adroddiad Diweddar 2021/22: Mae gan yr Awdurdod Gytundeb Lefel Gwasanaeth ar waith gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy. Mae Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth wedi'i ddatblygu gyda Chyngor Gwynedd, ond ar ffurf drafft ar hyn o bryd. Mae effeithiau Covid-19 wedi gohirio'r broses derfynol.</p> <p>Mae'r gwasanaeth Wardeiniaid yn cynorthwyo gyda'r arolygon GIS ar lwybrau Hawliau Tramwy. Mae Cymdeithas Eryri yn gweithio mewn partneriaeth â'r Awdurdod i ddarparu rhaglenni cynnal a chadw blynyddol ar Yr Wyddfa, Lôn Gwyrfaï a Llwybr Mawddach.</p>			

Prosiect / Menter / Gweithred	Sut mae hyn yn cyfrannu?	Nodweddion a Ddiogelir	Swyddog Arweiniol
Fel rhan o'r gwaith o gyflawni'r canlyniadau a nodir yng Nghynllun Eryri; gwella cyfleoedd mynediad ar gyfer pobl anabl a grwpiau sydd wedi'u heithrio o gymdeithas, gan nodi'r rhwystrau rhag cymryd rhan yn gyntaf.	Unwaith y nodir y rhwystrau, gellir datblygu Cynllun i oroesi'r rhwystrau a chynyddu'r lefelau cyfranogi.	Pobl anabl a grwpiau sydd wedi'u heithrio'n gymdeithasol.	Swyddogion arweiniol a nodir yn y Cynllun.
<p><u>Adroddiad Diweddar 2021/22:</u> Cynnydd cyfyngedig hyd yn hyn. Mae cyfres o fideos addysgiadol ar y gweill i'w datblygu yn y flwyddyn sydd i ddod, a fydd yn hyrwyddo mynediad i lwybrau hygyrch.</p> <p>Mae cyfraddau defnydd y 3 cherbyd (dau Tramer ac un beic 4 olwyn) sy'n eiddo i'r Awdurdod yn parhau i gynyddu. Mae cytundeb gyda 1085 Adventures wedi galluogi lleoli un o'r cerbydau yng nghoedwig Beddgelert er mwyn iddyn nhw ei logi. Yn ystod haf 2021, cafodd ei logi cyfanswm o 18 o weithiau, gyda 2 gerbyd Awdurdod arall yn cael eu llogi 10 gwaith.</p> <p>Bydd mabwysiadu'r Strategaeth Hamdden newydd yn galluogi cynnydd pellach ar y gwaith hwn.</p>			
Fel rhan o'r gwaith i gyflawni'r canlyniadau a nodir yng Nghynllun Eryri; gweithio hefo cymunedau i wella dealltwriaeth o Rinweddau Arbennig y Parc Cenedlaethol.	Mae cymunedau ar ffin y Parc Cenedlaethol yn enwedig y rhai sy'n anodd eu cyrraedd, yn cael eu nodi a'u cynnwys er mwyn cyflawni amcanion y Parc Cenedlaethol.	Pawb	Swyddogion arweiniol a nodir yn y Cynllun.
<p><u>Adroddiad Diweddar 2021/22:</u> Dathlodd cynllun hynod boblogaidd Llysgenhadon Eryri ei ben-blwydd cyntaf yn 2021. Mae hwn yn gynllun hyfforddi o safon uchel sy'n cynnig achrediad unigryw i unigolion neu fusnesau - ac yn bwriadu addysgu a rhannu negeseuon i warchod y pethau sy'n gwneud Eryri yn eithriadol. Mae'r modiwlau'n cynnwys cyfraniadau gan arbenigwyr o bob rhan o'r rhanbarth, o weithiau celf a llenyddiaeth wreiddiol i destun ffeithiol.</p> <p>Ers ei lansio, mae'r cynllun wedi mynd o nerth i nerth gyda dros 600 yn ennill teitl Llysgennad Eryri yn y flwyddyn gyntaf.</p>			

Gyda'r bwriad o ehangu ac esblygu'r cynllun, rydym yn cynllunio mwy o fodiwlau newydd ar gyfer 2022 ar Bartneriaeth y Carneddau yn ogystal â modiwl arbennig yn cynorthwyo busnesau llety i leihau plastig untro.

Parhau i hyrwyddo a chynnig gwasanaethau trwy gyfrwng y Gymraeg yn rhagweithiol.

Codi ymwybyddiaeth ymysg y cyhoedd bod pob gwasanaeth ar gael iddynt trwy gyfrwng y Gymraeg.

Pawb

Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer a'r holl staff.

Adroddiad Diweddar 2021/22:

Mae 95.7% o staff yr Awdurdod yn ddwyieithog, gan sicrhau bod gwasanaethau ar gael yn newis iaith y cyhoedd.

Mae cael canran mor uchel o staff sy'n gallu cyfathrebu yn Gymraeg a Saesneg yn galluogi'r Awdurdod i ddarparu gwasanaeth cwbl ddwyieithog. Wedi dweud hynny, y risg fwyaf i'r Awdurdod o hyd yw'r gallu i recriwtio staff â chymwysterau addas sy'n gallu cyfathrebu yn Gymraeg i'r lefel ofynnol ar gyfer swyddi gwag. Mae'r mater hwn a rhai o'r camau a gymerwyd eisoes gan yr Awdurdod wedi'u nodi'n fanwl yn Adroddiad Blynyddol Safonau'r Gymraeg ar gyfer 2021/22.

Mae'r Awdurdod yn parhau i sicrhau bod pob cyfarfod rhithiol, pwyllgor, digwyddiad a gweminar yn gallu cael cyfleusterau cyfieithu llawn yn yr un modd â chyfarfodydd personol blaenorol.

Mae'r Ysgwrn yn parhau i gynnig cyfleoedd i gymdeithasu drwy'r Gymraeg, drwy wirfoddoli, mynychu digwyddiadau a chymryd rhan mewn gweithgareddau. Roedd hyn yn cynnwys gweithgareddau rhithiol amrywiol i bobl o bob oed yn ystod pandemig Covid-19.

Mae'r Ysgwrn wedi comisiynu Cwricwlwm Yr Ysgwrn i'w fabwysiadu yng ngwanwyn 2022 a fydd yn galluogi ysgolion i ddefnyddio'r Ysgwrn i addysgu'r Cwricwlwm i Gymru i blant a phobl ifanc 7-14 oed yn seiliedig ar 6 thema sy'n cwmpasu'r 6 maes dysgu.

Mae'r iaith Gymraeg a hyrwyddo'r diwylliant Cymreig yn rhan annatod o brosiectau a rhaglenni ymgysylltu Menter Treftadaeth Treflun Dolgellau, Partneriaeth Tirwedd y Carneddau a chynllun Harlech ac Ardudwy.

Mae gwirfoddolwyr Yr Wyddfa yn cael eu paru yn ôl gallu ieithyddol er mwyn sicrhau bod dysgwyr yn gallu ymarfer eu sgiliau iaith. Mae'r Ysgwrn yn ymgysylltu â dysgwyr Cymraeg i gymryd rhan mewn gweithgareddau safle gan gynnwys gwirfoddoli.

Mae'r holl weithgareddau hyn yn sicrhau bod y Gymraeg yn amlwg yng ngwaith bob dydd yr Awdurdod. Rydym bob amser wedi gweithio ar y sail bod gwasanaethau Cymraeg bob amser ar gael heb orfod gofyn amdanynt.

Prosiect / Menter / Gweithred	Sut mae hyn yn cyfrannu?	Nodweddion a Ddiogelir	Swyddog Arweiniol
Diweddarau 'Canllawiau ar gyfer Digwyddiadau Cystadleuol, Hamdden ac Elusenol', gan gynnwys cyngor, cyfarwyddwyd a defnydd o'r iaith Gymraeg mewn digwyddiadau.	Trwy godi ymwybyddiaeth bod yr iaith Gymraeg yn rhan bwysig o'r diwylliant a gwedd yr ardal, a thrwy annog trefnwyr digwyddiadau i ymgorffori deunyddiau dwyieithog a.y.b., mi fydd hyn yn helpu i feithrin perthynas dda rhwng trigolion ac ymwelwyr.	Pawb, yn enwedig siaradwyr Cymraeg.	Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer a'r Rheolwr Mynediad a Lles.
<p>Adroddiad Diweddarau 2021/22: Yn ystod 2021 datblygodd yr Awdurdod gynllun cofrestru digwyddiadau peilot. Bydd y wybodaeth hon yn ein galluogi i annog trefnwyr digwyddiadau i ystyried lledaenu eu gweithgareddau, yn enwedig ar yr Wyddfa ar draws y tymor. Bydd hwn hefyd yn gyfle i ni rannu'r negeseuon cywir ymlaen llaw â'r trefnwyr hynny yn enwedig ar y defnydd o'r Gymraeg yn eu digwyddiadau, yn ogystal â negeseuon am ddiogelwch mynydd, trafniadaeth gynaliadwy a rheoli gwastraff a sbwriel.</p>			

Amcan: Byddwn yn gwella **diogelwch personol a hygyrchedd at gyfiawnder.**

Maes Gweithredu:

Prosiect / Menter / Gweithred	Sut mae hyn yn cyfrannu?	Nodweddion a Ddiogelir	Swyddog Arweiniol
Parhau i godi ymwybyddiaeth am droseddau casineb, yn enwedig yn ystod wythnos Ymwybyddiaeth Trosedd Casineb gyda'n partneriaid yng Ngogledd Cymru	Mi fydd un neges gyson, wedi ei arwain gan Heddlu Gogledd Cymru a Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu, ar draws gogledd Cymru yn cael mwy o effaith o lawer.	Pawb	Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer
<p>Adroddiad Diweddarau 2021/22: Cynhaliwyd yr Wythnos Ymwybyddiaeth Troseddau Casineb rhwng y 9fed a 15eg o Hydref 2021.</p> <p>Oherwydd Covid-19 ni chynhaliwyd unrhyw ddigwyddiadau mewn person yn ystod yr wythnos, ond serch hynny, cynhaliwyd ymgyrch cyfryngau cymdeithasol gydlynol gan holl bartneriaid sector cyhoeddus gogledd Cymru (sy'n cynnwys yr Awdurdod) yn ystod yr adeg hon, a defnyddiwyd delweddau a negeseuon cyson i atgyfnerthu negeseuon allweddol o nodi ac adrodd am droseddau casineb.</p>			

Prosiect / Mentor / Gweithred	Sut mae hyn yn cyfrannu?	Nodweddion a Ddiogelir	Swyddog Arweiniol
Gweithio gyda phartneriaid o Ogledd Cymru ar amryw o ymgyrchoedd i hyrwyddo diogelwch ar-lein.	Mae dioddefwyr sgamiau ar-lein a bwlio yn aml iawn yn bobol fregus sy'n agored i niwed. Bydd codi ymwybyddiaeth trwy gyfres o negeseuon cyson yn cael mwy o effaith.	Pawb	Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer
<p>Adroddiad Diweddar 2021/22: Ni chrëwyd unrhyw ymgyrchoedd uniongyrchol gan Rwydwaith Cydraddoldeb Sector Cyhoeddus Gogledd Cymru (RhCSCGC) yn ystod y flwyddyn, gan fod yn rhaid cyfeirio adnoddau i gynorthwyo gydag Aseidiadau Effaith Cydraddoldeb ar amryw o ymatebion Covid-19.</p> <p>Fodd bynnag, y Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer yw gweinyddydd cyfrif cyfryngau cymdeithasol y Rhwydwaith, ac mae wedi gweithio'n agos gydag Uned Seiberdroseddu Heddlu Gogledd Cymru i ledaenu ymwybyddiaeth barhaus o seiberdroseddu a negeseuon diogelwch ar-lein.</p>			

Amcan: Byddwn yn datblygu ein gwybodaeth a'n dealltwriaeth o'r **ddyletswydd gymdeithasol-economaidd** (pan fydd canllawiau ar gael) i nodi'r prif feysydd effaith i fynd i'r afael â hwy o dan y ddyletswydd.

Maes Gweithredu:

Prosiect / Mentor / Gweithred	Sut mae hyn yn cyfrannu?	Nodweddion a Ddiogelir	Swyddog Arweiniol
Gweithio gyda sefydliadau eraill o'r sector gyhoeddus er mwyn rhannu ymarfer da.	Bydd hyn yn galluogi rhannu syniadau ac ymarfer da er mwyn sicrhau ein bod ni'n gweithredu'r ddyletswydd yn gywir.	Pawb	Tîm Rheoli & Phenaethiaid Gwasanaeth
<p>Adroddiad Diweddar 2021/22: Mae'r Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer yn parhau i chwarae rhan weithredol yn Rhwydwaith Cydraddoldeb Sector Cyhoeddus Gogledd Cymru, lle rhennir arfer gorau a lle mae cefnogaeth a chynghor bob amser ar gael gan sefydliadau sector cyhoeddus eraill. Wrth i amser ac adnoddau ganiatáu, gwneir gwaith a phrosiectau ar y cyd hefyd fel y gall pob sefydliad yn y sector cyhoeddus wneud y defnydd gorau o'u hadnoddau cyfyngedig.</p>			

Prosiect / Menter / Gweithred	Sut mae hyn yn cyfrannu?	Nodweddion a Ddiogelir	Swyddog Arweiniol
Adolygu ein proses Asesu Effaith a thempledi i sicrhau bod ystyriaeth ddigonol yn cael ei rhoi i effaith economaidd-gymdeithasol a chronnus penderfyniadau'r Awdurdod, cynlluniau a pholisïau (os yw'n briodol).	Trwy greu prosesau asesu integredig, bydd yn sicrhau bod pob elfen yn cael ystyriaeth lawn.	Pawb	Tîm Rheoli & Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer
<p><u>Adroddiad Diweddaru 2021/22:</u> Cwblhawyd.</p> <p>Yn gynnar yn 2020, ffurfiodd RhCSGGC Weithgor i ddatblygu Templed cynhwysfawr i Asesu Effaith Cydraddoldeb a fyddai'n ymgorffori'r Ddyletswydd Gymdeithasol-economaidd oedd i ddod.</p> <p>Mae'r templed yn dwyn ynghyd yr arfer gorau a nodwyd ar draws sefydliadau sector cyhoeddus Gogledd Cymru. Roedd y templed hwn wedi'i gwblhau a'i gytuno erbyn diwedd y flwyddyn ariannol, mewn pryd ar gyfer cyflwyno'r Ddyletswydd Gymdeithasol-economaidd. Mae nifer o sefydliadau sector cyhoeddus Gogledd Cymru wedi mabwysiadu'r templed, gan gynnwys APC Eryri. Y gobaith yw, wrth i fwy o sefydliadau fabwysiadu'r templed, y bydd hyn yn caniatáu ar gyfer dull mwy cyson wrth asesu effeithiau penderfyniadau strategol ar draws y sector cyhoeddus.</p>			

Amcan: Byddwn yn gwneud gwaith pellach i sicrhau bod **cydraddoldeb yn cael ei brif ffrydio** i waith yr Awdurdod.

Meysydd Gweithredu:

Prosiect / Menter / Gweithred	Sut mae hyn yn cyfrannu?	Nodweddion a Ddiogelir	Swyddog Arweiniol
Byddwn yn sefydlu gweithdrefnau i sicrhau bod y gwasanaethau a brynir i mewn yn gallu cwrdd ag ymrwymiad a disgwyliadau'r Awdurdod ar gydraddoldeb.	Mae gan yr Awdurdod gyfrifoldeb dros gyrraedd y ddyletswydd gyffredinol hyd yn oed pan fo'r gwaith neu'r gwasanaeth yn cael eu rhoi allan i gyflenwr allanol. Mae'n bwysig cynnwys ystyriaethau cydraddoldeb i mewn i'r broses.	Pawb	Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer

Adroddiad Diweddar 2021/22:

Mae'r Awdurdod yn defnyddio Gwerthwchi Gymru i hysbysebu'r mwyafrif o wasanaethau a gaffaelir, gan mai hwn yw'r man galw cyntaf i gwmnïau sydd am gynnig am gytundebau sector cyhoeddus. Mae hyn yn sicrhau bod y contractau a gynigir gan yr Awdurdod yn cyrraedd ei gynulleidfa ehangaf bosibl.

Nid yw'r Awdurdod yn caffael llawer iawn o wasanaethau, gan fod mwyafrif y contractau o'r fath ar gyfer nwyddau. O'r contractau gwasanaeth hynny, ni fydd pob un yn berthnasol o ran ymrwymadau cydraddoldeb a mesurau a ddisgwylir gan y cwmnïau hynny.

Mae'r Awdurdod wedi derbyn argymhellion Llywodraeth Cymru i sicrhau bod prosesau'r Awdurdod mewn perthynas â chontractau yn ddigon tryloyw, ac yn unol â hynny mae fersiwn drafft newydd o'r Rheolau Sefydlog sy'n ymwneud â Chontractau wedi'i gynhyrchu sy'n ymgorffori'r argymhellion ac yn sicrhau cydymffurfiaeth â'r holl reoliadau newydd sy'n ymwneud â'r ymadael â'r Undeb Ewropeaidd. Mae angen gwaith pellach ar y drafft, gan gynnwys sicrhau bod ystyriaethau cydraddoldeb yn cael eu hymgorffori cyn y gellir ei gyflwyno i'r Aelodau i'w fabwysiadu yn 2022/23.

Prosiect / Menter / Gweithred	Sut mae hyn yn cyfrannu?	Nodweddion a Ddiogelir	Swyddog Arweiniol
Byddwn yn monitro faint o gytundebau sy'n glynu at y gweithdrefnau newydd a pha mor effeithiol ydynt.	Mae gan yr Awdurdod cyfrifoldeb dros gyrraedd y ddyletswydd gyffredinol hyd yn oed pan fo'r gwaith neu'r gwasanaeth yn cael eu rhoi allan i gyflenwr allanol. Mae'n bwysig cynnwys ystyriaethau cydraddoldeb i mewn i'r broses.	Pawb	Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer
Adroddiad Diweddaru 2021/22: Nid oes gweithdrefn ffurfiol wedi'i rhoi ar waith eto. Fodd bynnag, mae'r holl gontractau perthnasol yn cael eu monitro ar hyn o bryd i sicrhau bod ystyriaethau cydraddoldeb yn rhan o becyn y cwmni sy'n rhoi ymlaen cynnig. Bydd y broses hon yn cael ei hadolygu unwaith y bydd y Rheolau Sefydlog newydd sy'n ymwneud â Chontractau wedi'u mabwysiadu.			
Darparu cefnogaeth (a lle'n briodol) hyfforddiant i staff i sicrhau eu bod yn deall eu dyletswydd tuag at bobl gyda nodweddion a ddiogelir.	Bydd hyn yn sicrhau bod yr holl staff yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau.	Pawb	Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer & Pennaeth Adnoddau Dynol
Adroddiad Diweddaru 2021/22: Mae staff perthnasol yn ymwybodol y gall y Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer ddarparu cefnogaeth ac arweiniad ar bob agwedd ar ystyriaethau cydraddoldeb, y mae'n rhaid eu hystyried wrth ddatblygu prosiectau a ffrydiau gwaith newydd. Mae'r Pennaeth Adnoddau Dynol hefyd ar gael i ddarparu cefnogaeth ac arweiniad ar gyfer unrhyw gontractau cyflogaeth newydd a grëir yn yr Awdurdod.			
Darparu cefnogaeth a (lle bo hynny'n berthnasol) hyfforddiant i staff ar sicrhau bod eu Hasesiadau Effaith Cydraddoldeb yn gadarn.	Bydd hyn yn cynyddu ymwybyddiaeth ac yn datblygu eu sgiliau. Bydd hyn yn cynyddu ymwybyddiaeth ac yn datblygu eu sgiliau.	Pawb	Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer & Pennaeth Adnoddau Dynol
Adroddiad Diweddaru 2021/22: Mae'r Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer fel arfer yn gweithio gydag aelodau staff unigol perthnasol ar ddatblygu Aseiad Effaith Cydraddoldeb ar gyfer y Cynllun, y Polisi, neu'r Strategaeth sy'n cael ei adolygu neu ei ddatblygu ac ar unrhyw Benderfyniad Strategol sy'n cael ei wneud. Mae hyn yn sicrhau cyn belled ag y bo modd, bod yr asesiadau mor gadarn ag y gallant fod.			

5. Hyfforddiant

Ym mis Tachwedd 2021, derbyniodd nifer o staff allweddol hyfforddiant ar gynhyrchu dogfennau hygyrch ar gyfer gwefan newydd yr Awdurdod, sy'n galluogi technoleg fel darllenwyr sgrin i allu defnyddio'r dogfennau a gynhyrchir gan yr Awdurdod yn hawdd.

Ar wahân i'r modiwlau ar-lein sydd ar gael ar ELMS, ni chynhaliwyd unrhyw hyfforddiant cydraddoldeb arall yn ystod y flwyddyn.

6 Asesiadau Effaith Cydraddoldeb

Mae gan yr Awdurdod systemau ar waith i sgrinio ac asesu effaith unrhyw strategaethau, cynlluniau, gweithdrefnau, arferion newydd neu ddiwygiedig neu unrhyw benderfyniadau mawr y mae'n eu gwneud. Yn ystod y flwyddyn, cynhaliwyd 2 asesiad effaith cydraddoldeb llawn.

Islaw mae crynodeb byr o'r asesiadau effaith cydraddoldeb a gynhaliwyd.

Canllawiau Cynllunio Statudol: Ymrwymadau Cynllunio

Un o brif amcanion cynllunio yw cyflawni datblygiad cynaliadwy, trwy weithredu mentrau cymdeithasol, amgylcheddol, diwylliannol ac economaidd allweddol. Gallai hwyluso datblygiad o'r fath roi beichiau ychwanegol ar y seilwaith a'r gwasanaethau mewn ardal. Mae ymrwymadau cynllunio yn gytundebau a drafodir, fel arfer yng nghyd-destun ceisiadau cynllunio, rhwng yr awdurdod cynllunio lleol ac ymgeisydd / datblygwr ac eraill a allai fod â diddordeb yn y tir. Gallant gynorthwyo i wneud cynnig arfaethedig yn dderbyniol yn nhermau cynllunio. Gall ymrwymo i rwymedigaeth oresgyn rhwystrau a allai fel arall atal caniatâd cynllunio rhag cael ei roi. Gellir defnyddio cyfraniadau gan ddatblygwyr i wrthbwysu canlyniadau negyddol datblygiad, i helpu i ddiwallu anghenion lleol, neu i sicrhau buddion a fydd yn gwneud datblygiad yn fwy cynaliadwy.

Gall Ymrwymadau Cynllunio fod ar ffurf newidiadau ffisegol neu amgylcheddol a gwelliannau i'r safle ac o'i amgylch megis gwelliannau i ffyrdd a pharcio, darparu neu wella llwybrau beicio a cherdded a mynediad i fannau agored ac ati. Gall Ymrwymadau Cynllunio hefyd ofyn am ddarpariaeth neu warchodaeth o gyfleusterau cymunedol a darparu tai fforddiadwy ymhlith pethau eraill. Aseswyd effaith y canllawiau er mwyn sicrhau bod yr Ymrwymadau hyn yn ymdrechu i sicrhau buddion cymunedol cynaliadwy er budd cymdeithasol, economaidd neu ddiwylliannol ac felly byddant yn darparu buddion cadarnhaol i'r gymuned gyfan lle mae'r datblygiad arfaethedig wedi'i leoli.

Telerau ac Amodau Staff

Ym mis Ionawr 2022, comisiynodd y Prif Weithredwr adolygiad o gyflog ac amodau staff, gan ei bod wedi dod yn fwyfwy amlwg nad oedd tâl yr Awdurdod yn benodol yn gystadleuol o gymharu â rolau tebyg mewn sefydliadau sector cyhoeddus eraill.

Daeth yr adolygiad i ben gyda'r argymhellion a ganlyn:

1. Cynyddu pob graddfa gyflog o ddau bwynt graddfa ar gyfer yr holl staff yn amodol ar delerau ac amodau'r llyfr gwyrdd,
2. Darparu diwrnod ychwanegol o wyliau i nodi Dydd Gŵyl Dewi,
3. Cydnabod dwyieithrwydd o fewn y strwythur tâl i'r rhai a benodir o'r newydd.

Er bod y rhain yn fanteision cadarnhaol i staff presennol ac y byddent yn cynorthwyo gyda recriwtio yn y dyfodol, aseswyd effaith y cynigion yn llawn i sicrhau nad oedd unrhyw wahaniaethu anuniongyrchol yn debygol o ddiwydd pe bai'r cynigion yn cael eu mabwysiadu.

Yn ogystal â'r ddau asesiad effaith llawn uchod, cyfrannodd staff yr Awdurdod hefyd at asesiad effaith cydraddoldeb llawn Tai Pawb a gynhaliwyd ar Gofrestr Tai Fforddiadwy Tai Teg a'r meini prawf cymhwyso. Roedd hyn yn sicrhau bod mesurau lliniaru yn cael eu nodi ar gyfer rhai pobl â nodweddion a ddiogelir a fyddai fel arall yn profi gwahaniaethu oherwydd na allant gyrraedd y meini prawf cymhwyso oherwydd eu set unigryw o amgylchiadau.

7. Gwybodaeth Cyflogaeth

Mae'r ddyletswydd yn gofyn am yr wybodaeth ganlynol am gyflogaeth:

Rhaid i gorff rhestredig yng Nghymru gasglu a chyhoeddi bob blwyddyn nifer y:

- Bobl a gyflogir gan yr Awdurdod ar 31 Mawrth bob blwyddyn yn ôl nodweddion a ddiogelir
- Gwrywod a benywod a gyflogir, yn ôl:
 - Swydd
 - Graddfa (lle bo systemau graddio mewn lle)
 - Tâl
 - Math o gontract (gan gynnwys contractau parhaol a thymor penodol)
 - Patrymau gwaith (gan gynnwys amser llawn, rhan amser a phatrymau gwaith hyblyg eraill)
- Pobl sydd wedi ymgeisio am swyddi gyda'r Awdurdod yn ystod y flwyddyn ddiwethaf
- Gweithwyr sydd wedi ymgeisio i newid swydd o fewn yr Awdurdod, gan nodi sawl un a fu'n llwyddiannus â'u cais a sawl un a fethodd
- Gweithwyr sydd wedi ymgeisio am hyfforddiant a sawl un a oedd wedi llwyddo â'u cais
- Gweithwyr a oedd wedi cwblhau'r hyfforddiant
- Gweithwyr a fu'n ymwneud â gweithdrefnau cwyno, un ai fel achwynydd neu fel un y gwnaed y gŵyn yn ei erbyn o / hi
- Gweithwyr a fu'n destun gweithdrefnau disgyblu
- Gweithwyr sydd wedi gadael eu swyddi â'r Awdurdod

Rhaid cyflwyno'r holl wybodaeth uchod ar gyfer pob un o'r grwpiau unigol a ddiogelir. Yr eithriad i'r gofyniad hwn yw'r data am swyddi, graddfa, tâl, math o gontract a phatrwm gwaith - dim ond ei ddadansoddi mewn perthynas â benywod a gwrywod yn unig sydd ei angen bryd hynny.

Pobl a gyflogir gan yr Awdurdod ar 31 Mawrth bob blwyddyn yn ôl nodwedd a ddiogelir

Cyfanswm y gweithwyr ar 31 Mawrth 2022 = 141

Proffil oedran

24 a iau	6
25 – 34	36
35 – 44	32
45 – 54	28
55 – 64	32
65 a throsodd	7

Dosbarthiad Benywod / Gwrywod

Benywod	75
Gwrywod	66

Mae 1.3% o'r staff wedi datgan eu bod yn anabl a / neu gyda nam.

Roedd 4 aelod o staff ar absenoldeb mamolaeth.

O fewn yr Awdurdod, mae'r staff sydd wedi datgan eu tarddiad ethnig yn disgyn o fewn y categori Gwyn Cymreig, ac nid oes unrhyw un ohonynt o'r prif grwpiau ethnig eraill (Cymysg, Asiaidd, Du neu Tsieineaidd).

O achos y nifer isel o weithwyr, ni chyhoeddir yr wybodaeth yn fanylach er mwyn diogelu hunaniaeth yr unigolion.

Y gwrywod a'r benywod a gyflogir, yn ôl:

- Swydd
- Graddfa (lle bo systemau graddio mewn lle)
- Tâl
- Math o gontract (gan gynnwys contractau parhaol a thymor penodol)
- Patrwm gwaith (gan gynnwys amser llawn, rhan amser a phatrymau gwaith hyblyg eraill)

Mae'r tabl nesaf yn dangos dosbarthiad gwrywod a benywod a gyflogir yn ôl graddfa, patrwm gwaith a'r math o gontract ar 31.03.2022 (mae gan yr Awdurdod nifer o deitlau swydd wahanol o fewn y graddfeydd):

		Patrwm Gwaith						Math o Gontract					
		Amser llawn		Rhan amser		Hyblyg		Parhaol		Dros Dro		Tymor Penodol	
Graddfa	Tâl/Awr	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G
IC	£8.91	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1
1	£9.50	0	0	3	0	0	0	3	0	0	0	0	0
2	£9.60	0	0	0	3	0	0	0	3	0	0	0	0
3	£9.99	0	0	8	2	0	0	8	2	0	0	0	0
4	£10.39	4	3	13	4	0	0	16	6	0	1	1	0
5	£11.47	3	10	3	1	0	0	4	10	0	0	2	1
6	£12.92	6	5	1	0	0	0	3	5	0	0	3	1
7	£14.63	9	13	2	0	0	0	4	13	0	0	7	0
8	£16.53	6	10	1	1	0	0	6	10	0	0	1	1
9	£17.82	2	4	0	0	0	0	2	2	0	0	0	2
10	£18.85	5	3	1	0	0	0	5	2	0	0	1	1
11	£19.98	1	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0
12	£21.03	1	1	1	0	1	0	3	1	0	0	0	0
13	£22.09	2	1	0	1	0	0	2	1	0	0	0	1
Prif Swyddog - Cyfarwyddwr	£33.35	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Prif Swyddog – Prif Weithredwr	£47.62	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0

Pobl sydd wedi ymgeisio am swyddi gyda'r Awdurdod yn ystod y flwyddyn ddiwethaf

O'r ymgeiswyr sydd wedi llenwi ffurflenni monitro:

Tarddiad Ethnig

- 212 Gwyn
- 3 Cymysg
- 1 Asiaidd, Asiaidd Prydeinig, Asiaidd Cymreig, Asiaidd Saesneg, Asiaidd Albanaidd
- 0 Du, Du Prydeinig, Du Saesneg, Du Albanaidd, Du Cymreig
- 0 Tsieineaidd, Tsieineaidd Prydeinig, Tsieineaidd Saesneg, Tsieineaidd Albanaidd, Tsieineaidd Cymreig neu Grŵp Ethnig Arall
- 3 Dim ymateb

Cenedl

- 131 Gwryw
- 88 Benyw
- 0 Dim ymateb

Anabledd

21 ymgeisydd gyda nam yr hoffent roi gwybod amdano

Gweithwyr sydd wedi ymgeisio i newid swydd o fewn yr Awdurdod, gan nodi sawl un a oedd yn llwyddiannus â'u cais a sawl un a oedd wedi methu

	Ceisiadau	Penodiadau
Gwryw	0	0
Benyw	5	4
Cyfanswm	5	4

Gweithwyr sydd wedi ymgeisio am hyfforddiant a sawl un a oedd wedi llwyddo â'u cais

Roedd ceisiadau a hyfforddiant a fynychwyd ar 16 achlysur gan fenywod a 13 gwaith gan wrywod (roedd rhai aelodau o staff wedi ymgeisio a bod yn bresennol ar fwy nag un achlysur.)

Gweithwyr a fu'n ymwneud â gweithdrefnau cwyno, un ai fel achwynydd neu fel un y gwnaed y gŵyn yn ei erbyn ef / hi

Gwryw	1
Benyw	1
Cyfanswm	2

Gweithwyr a fu'n destun gweithdrefnau disgyblu

Roedd un gweithiwr yn destun gweithdrefnau disgyblu yn ystod y cyfnod hwn.

Gweithwyr sydd wedi gadael eu swyddi â'r Awdurdod

Benyw	12
Gwryw	4
Cyfanswm	16